

Budoucnost CLLD po roce 2028 z pohledu Národní sítě MAS

Jana Kuthanová, předsedkyně

NS MAS V ČÍSLECH

176

členských organizací

90%

pokrytí území České republiky

5,5

miliónu obyvatel venkova

4

evropské fondy

6

operačních programů

10

odborných platforem

Silné společenství pro rozvoj venkova

- NS MAS = sdružení aktivních organizací, společně usilují o rozvoj místních komunit a venkovských regionů metodou LEADER
 - Silný a spolehlivý partner na národní i mezinárodní úrovni
 - Členské organizace vzdělává, informuje a společně udávají trend rozvoji venkova
 - **Vize 2030+**
-

Budoucnost je komunitní

- Místní akční skupina – značka kvality a komunitní participace
- Schopnost pružně reagovat a zacílit podporu (NZÚL, EnKo MAS)
- Důvěra napříč místními aktéry, silný networking
- *Komunita je základem života na venkově:*
MAS mají skvělé know-how a nejlepší předpoklady pro rozvoj venkova komunitní a participativní formou

A black and white photograph showing a group of approximately 15 people walking through a field of tall grass. They are dressed in casual summer attire. The background features rolling hills and a sky filled with scattered clouds. The overall mood is serene and outdoorsy.

LEADĚŘI venkova: *Inovační + Mediační + Animační role*

Místní akční skupina po roce 2028

MAS 2028 je platforma dialogu mezi sektory

- reprezentuje a hájí zájmy svého území
 - víceletý vlastní strategický plán připravený místními vycházející ze specifík a potřeb území, složení orgánů odpovídá složení obyvatelstva
- je spolehlivá a zodpovědná
 - transparentně a spravedlivě hospodařící, zkušená a vstřícná, schopná obhájit a vysvětlit svou činnost před veřejností, ŘO i orgány státní správy a samosprávy, má více možností = má větší zodpovědnost
- je samostatná a inovativní
 - MAS s přidanou hodnotou a vlastními projekty, pracující dlouhodobě se stálými finančními prostředky, s jistotou dlouhodobé existence a kontinuity
- je evropská a demokratická
 - MAS prezentuje a podporuje evropské smýšlení, učí a praktikuje demokratické principy

Rozdělování finančních prostředků je až koncová aktivita

Výzvy místních akčních skupin po roce 2028

- Komunitní dialog – participativní metoda ve všech sférách veřejného života
- Místní centrum inovace – podpora venkovských startupů
- Prst na tepu doby – energetika, enviro, sociální oblast a zemědělství (& schopnost témata skloubit: *např. energetická chudoba*)
- Vzdělávání
- Návrat mladých na venkov – Expati a venkov 3.0

Co nám pomůže?

Zakotvení v MAS v zákoně o podpoře regionálního rozvoje.

Méně unifikace a větší zohlednění konkrétních potřeb - reagovat na podmínky v území a využít jeho unikátní potenciál - *place based approach*.

Co nejširší portfolio nástrojů pro rozvoj území. Nástroje rozvoje, které nejsou úzkoprofilové.

Větší pravomoci a více autonomie ve výběru nástrojů pro rozvoj území.

Místní rozhodují prostřednictvím MAS, co území potřebuje a snaží se získat prostředky. MAS nemají automaticky všechno. Nemusí se plně přizpůsobovat požadavkům ŘO - *back to the roots*.

MAS obhájí celkový koncept. Výzvy nejsou řízené ministerstvy, není tlak na naplňování milníků. MAS je v jednotlivém programovém období samostatná

Fungování bez obavy z budoucnosti

Kvalitně vyjednaná kohezní politika 28+ ve spolupráci s územními partnery - kohezní politika musí být efektivnější, a proto musí být jednodušší, flexibilnější a méně svázaná dodatečnými podmínkami.

CLLD 2021+

- IROP – tabulka realizace <https://irop.gov.cz/cs/irop-2021-2027/temata/clld>, památky pozemky, revize výzvy, MV 26.11.2024
- SP SZP – MV 26.11.2024 , Projekty spolupráce ?
- OP TAK – jednání na MPO 14.10.2024 – informace rozeslány na realizující 8.11.2024 Praha – kapacita cca 80, další online budou následovat, příklady realizace robotizace
- OP Z+ - CLLD U,
- OP ŽP – 400 mil. Kč, další postup s rozdělením alokace ve výši 400 mil. Kč (doposud 3 kola sběru projektových záměrů, rezervovány projekty v celkové výši cca 378 mil. Kč
- OP JAK – MAPy – jednání na MŠMT 5.11.2024, výkazy práce, zpoždění schvalování ZOR, ŽOP – platby
- NZÚL – projekty popovodňové, jednání SFŽP 27.9.2024, změna týmu, další spolupráce v poradenství, ENKO MAS

Národní stálá konference se věnovala budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2027

- Aktuální dění v regionální politice, stav realizace a čerpání EU fondů a Národního plánu obnovy nebo budoucnost politiky soudržnosti. To byla hlavní témata 24. zasedání Národní stálé konference, **na které se v pátek 18. října sešli zástupci Ministerstva pro místní rozvoj s územními partnery** a představiteli dalších resortů zodpovědných za poskytování podpory z evropských fondů.
- Část jednání byla také věnována prezentaci **společného stanoviska územních partnerů** k budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2027 a následné diskusi. Společné stanovisko bylo vypracováno a odsouhlaseno zástupci územních partnerů na společném jednání v Mělníku.

Ministerstvo pro místní rozvoj pořádá Národní stálou konferenci pravidelně dvakrát ročně. Jedná se o největší platformu pro vyjednávání o zacílení financí z evropských fondů v ČR a pro výměnu informací a zkušeností mezi státem a partnery v území.

Stanovisko územních partnerů k budoucnosti kohezní politiky po roce 2028 :

- V kontextu přípravy programového období politiky soudržnosti EU po roce 2028 a víceletého finančního rámce územní partneři podporují zachování této politiky jako silné investiční politiky EU, která přispívá k vyrovnávání hospodářských a sociálních rozdílů evropských regionů a k jejich konkurenceschopnosti při uplatňování územního přístupu (place-based approach) a principu partnerství. Územní partneři vyzývají vládu ČR a MMR-NOK a další resorty, aby se při vyjednávání podoby budoucího programového období zasazovaly o zachování politiky soudržnosti jako základního pilíře víceletého finančního rámce s dostatečnou alokací. K tomu vydávají následující stanovisko:
- *Toto stanovisko schválili zástupci územních partnerů na svém jednání 15.10.2024 v Mělníku*

4.9. Praha – návrh usnesení ÚP na NSK

Usnesení ÚP k nedobrovolnému slučování obcí

K tomuto bodu nehlasovali zástupci AK ČR. Bod bude projednán po ustanovení nové Rady AK ČR.

Územní partneři odmítají jakékoliv návrhy směřující k nedobrovolnému slučování obcí. Tyto návrhy nejen že nepřenášejí kýženou efektivitu ve výkonu veřejné správy, ale poškozují vztahy mezi obcemi v území, mají negativní dopad na výkon samosprávy a narušují sounáležitost občanů se svou obcí a zájem občanů zapojovat se do veřejného života na místní úrovni.

Slučování obcí vs. Společenství obcí

- **Ztráta místní identity a autonomie:** Sloučením obcí a ztrátou samosprávy mohou menší obce ztratit svou specifickou identitu a potřeby a specifické zájmy obyvatel nebudou dostatečně zohledněny ve větší správní jednotce.
- **Snížení kvality veřejných služeb:** Sloučením může dojít ke zhoršení dostupnosti a kvality veřejných služeb, protože ty budou z důvodu nákladů centralizovány a vzdáleny od obyvatel menších částí.
- **Nižší míra participace občanů:** Sloučení do větších správních celků může vést k tomu, že občané budou méně angažovaní v místní politice, protože budou mít pocit, že jejich hlas má menší váhu. To prokazatelně posiluje radikalizaci venkovského prostředí.
- **Ekonomické argumenty:** Jak ukazují příklady ze zahraničí, i přes zdánlivou úsporu může sloučení nakonec vést k vyšším nákladům na správu a infrastrukturu.

Díky za pozornost!

Jana Kuthanová – j.kuthanova@nsmascr.cz